

سفرهای درون شهری و شهروندان؛

آسایش یا معضل

است که اجرای این طرح در کوتاه مدت بازده مطلوبی در کاهش میزان انتشار آلاینده‌ها در مناطق داخل محدوده اجرای طرح تردد نوبتی خودروها داشته است.

کارشناسان معتقدند به جای اجرای طرح زوج و فرد می‌توان قانون منع تردد خودروهای تک‌سرنشین را اجرا و با متخلفان برخورد کرد به اعتقاد موافقان این قانون منع تردد خودروهای تک‌سرنشین در این طرح به دو شیوه قابل اجرا است.

اول اجرای این طرح از ساعت ۶ صبح که اکثر شهروندان خود را برای عزیمت به محل کار آماده می‌کنند و در نتیجه پیک ترافیک صبحگاهی آغاز می‌شود تا ساعت ۱۰ صبح می‌تواند در محدوده کل شهر تهران انجام شود. دوم اجرای این طرح از ساعت ۶ صبح تا حدود ۷ شب یعنی کنترل روزانه باشد و مختص ساعات خاصی از روز نباشد. البته کارشناسان ترافیک معتقدند در صورت اجرای این طرح باید نه فقط در محدوده طرح ترافیک بلکه در سطح شهر تهران به اجرا گذاشته شود. با این تبصره که خودروهایی که بیش از سه سرنشین دارند و از تمام ظرفیت خود استفاده می‌کنند شامل این طرح نشوند. به عبارت دیگر با این روش ظرفیت اشغال خودروها افزایش می‌یابد که این به نفع حمل و نقل عمومی کلان‌شهر تهران است. باید توجه داشت که تمام این اقدامات باید در کنار هدف اصلی که همان توسعه و تقویت سیستم حمل و نقل عمومی است انجام شود و اجرای این طرح‌ها نباید مدیریت شهری را از هدف اصلی باز دارد، اما نباید با بهبود مقطعی وضعیت ترافیک، معضل موجود را نادیده گرفته و به فکر ارائه راهکار مستمری نباشیم. مدیریت شهری باید از دیدگاه تخصصی اساتید دانشگاه و متخصصان رشته حمل و نقل و ترافیک به منظور حل مشکلات استقبال کند و نظرات به ظاهر ساده مردم را در این زمینه مورد توجه قرار دهد. مدیریت شهری و توجه به حمل و نقل درون شهری باید به همراه یک برنامه‌ریزی و استراتژی خاصی باشد، چراکه مشکل ترافیک و حاد بودن آن به قدری واضح است که نه تنها متخصصان ترافیک شهری بلکه عموم مردم نیز نسبت به آن واقف هستند و از این موضوع شکایت دارند و البته این حق مسلم یک شهروند است که بتواند به راحتی و بدون ترافیک و مشکلات آن از ناوگان حمل و نقل عمومی استفاده کند. امید است که به زودی مشکلات مربوط به سیستم حمل و نقل عمومی حل شود و شهروندان برای سفرهای درون شهری خود از سیستم حمل و نقل عمومی استفاده کنند و این امر به صورت یک فرهنگ در میان مردم رواج پیدا کند.

اتوبوس، مترو، تاکسی هر سه وسایل نقلیه عمومی درون شهری هستند اما کدام یک را انتخاب کنیم، سریع‌تر به مقصد برسیم؟

کدام یک مطمئن‌تر است و می‌توانیم با استفاده از آن بدون استرس و دغدغه از یک منطقه در شهر به منطقه‌ای دیگر سفر کنیم؟ آیا برای استفاده از وسایل نقلیه درون شهری حقوق شهروندی به طور کامل مدنظر قرار گرفته شده است؟ آیا ناوگان حمل و نقل به افزایش جمعیت، مشکلات شهروندان و نیازهای آنان توجه دارد؟

بدون شک باید برای ساخت و توسعه شبکه حمل و نقل درون شهری با برنامه‌ای جامع و مدون پیش رفت تا هر روز شاهد مشکلات رفت و آمد مردم در سطح شهر نباشیم. دولت در نظر دارد تا با استفاده از منابع داخلی و خارجی ساخت ناوگان ریلی را سریع‌تر کرده و با خرید واگن و راهاندازی خطوط ویژه حمل و نقل درون شهری در کشور از بروز برخی مشکلات این اقدامات باید هر چه سریع‌تر انجام پذیرند. روند فرآیند سفرهای درون شهری که همه ساله هم‌زمان با گشایی مدارس تشدید می‌شود عاملی برای رشد تولید خودرو و افزایش میزان مشکلات ترافیکی است. آلودگی هوا مشکل دیگری است که ناوگان حمل و نقل در آن نقش دارد.

نظر عموم مردم که تعداد زیاد خودرو در تهران را عامل اصلی آلودگی هوا می‌دانند بسیاری از کارشناسان حوزه حمل و نقل و ترافیک بر این باورند که مشکل آلودگی هوای تهران تعداد زیاد خودروها نبوده، چراکه سرانه خودرو و شخصی برای شهروندان تهرانی در مقایسه با بسیاری از شهرهای بزرگ کشورهای پیشرفته دنیا قابل قیاس نیست. کارشناسان معتقدند به منظور کاهش ترافیک و آلودگی هوای تهران تنها راه حل موجود تقویت سیستم حمل و نقل عمومی اعم از مترو، اتوبوس و تاکسی است که البته این امر در دستور کار مدیریت شهری قرار گرفته است. همچنین آمارها نشان می‌دهند که اگرچه تعدادی از خودروها با اجرای طرح تردد نوبتی نتوانستند وارد محدوده طرح شوند اما به همان میزان افزایش سفر درون شهری داشته‌ایم. این در حالی است که به رغم تداوم طرح تردد نوبتی خودروها همچنان شاهد حضور خودروهای تک‌سرنشین در ساعات اوج ترافیک در سطح شهر تهران هستیم. اجرای طرح تردد نوبتی خودروها گرچه موجب کاهش آلودگی هوا در محدوده اضطرار می‌شود اما این وضعیت مقطعی بوده و تداوم آن در درازمدت به تدریج اثر خود را از دست می‌دهد.

مقایسه روند آلاینده‌ها در ایستگاه‌های سنجش آلودگی هوا در مناطق داخل محدوده و طرح تردد زوج و فرد خودروها و خارج از آن با مدت مشابه پس از اجرای طرح مذکور بیانگر این

